

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de către Olga Russu și avocatul Alexandr Russu, în interesele Olgăi Russu,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Olga Russu împotriva lui Ruslan Chiperi cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 16 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis cererile de apel declarate de avocatul Vladimir Buga, în interesele lui Ruslan Chiperi și s-a modificat hotărârea din 12 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

*(Dosarul nr. 2ra-1128/24
NR. PIGD 2-23091523-01-2ra-08112024)*

Recursul declarat după 01 septembrie 2023.
Invocarea declarativă a art. 432 alin. (1) lit. a), b), d) e) din Codul de procedură civilă nu constituie temei pentru admisibilitatea recursului.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. O. Boțan,
Curtea de Apel Chișinău, jud. R. Pulbere, A. Cașcaval, D. Pulbere,

26 martie 2025

Copia corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de Olga Russu și avocatul Alexandr Russu, în interesele Olgăi Russu

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Ion Malanciuc, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 23 iunie 2023, Olga Russu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ruslan Chiperi, prin care a solicitat modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. În susținerea acțiunii reclamanta Olga Russu a indicat că s-a aflat în relații de căsătorie cu Ruslan Chiperi în perioada 2006-2017.

3. Împreună cu pârâtul au un copil minor comun, XXXX, anul nașterii XXXXX.

4. În anul 2016 a fost desfăcută căsătoria dintre Olga Russu și Ruslan Chiperi, iar instanța a determinat domiciliul copilului minor cu mama.

5. Reclamanta a relatat că, Ruslan Chiperi este angajat în câmpul muncii în Germania, lucrând șofer de tir internațional având un venit lunar în mărime de 45 000 lei.

6. A susținut că, venitul nu-i permite asigurarea necesităților adecvate pentru creșterea și dezvoltarea decentă a copilului, precum alimentația, procurarea hainelor, rechizitelor școlare, tratamentul medical, plățile în fondul școlii, frecventarea secțiilor de sport, odihna copilului în timpul vacanțelor de toamnă, iarnă, primăvară și vară.

7. Consideră că, stabilirea cuantumului pensiei de întreținere a copilului în mărime de 2 500 lei vizează nemijlocit interesele acestuia, posibilitățile copilului de a beneficia de studii și servicii medicale calitative, de o odihnă mai bună și de activități extrașcolare (accesibile doar contra plată), precum și de alte beneficii, la care ar avea acces copilul, în condițiile executării cu bună credință de către pârât a obligației de achitare a unei pensii de întreținere în decente.

8. A notat că, caz similar pentru obligarea pârâtului la achitarea perioadei anterioare a pensiei alimentare este dosarul Victoria Russu vs Andrei Russu, unde reclamanta Victoria Russu s-a adresat inițial în instanța judecătorească

în anul 2014, la care instanța a respins cererea cu privire la obligarea pârâtului la achitarea pensiei de întreținere. Ulterior, în 2015 reclamanta a depus din nou o cerere de chemare în judecată cu privire la încasarea pensiei de întreținere din data adresării inițiale în instanța de judecată, adică din 2014 și instanța a admis cererea reclamantei. A indicat că, din momentul divorțului pârâtul nu a contribuit cu nimic față de copilul minor.

9. Astfel, reclamanta Olga Russu a solicitat emiterea unei hotărâri suplimentare asupra cererilor de chemare în judecată din 2016 cu privire la obligarea pârâtului la achitarea pensiei alimentare și stabilirea cuantumului pensiei de întreținere a copilului în mărime de 2 500 lei începând cu data adresării în instanța de judecată adică din anul 2016 și până la atingerea majoratului copilului minor XXXX în beneficiul reclamantei Olga Russu și compensarea cheltuielilor de judecare.

10. La 05 februarie 2024, avocatul Svetlana Mazur, în interesele Olgăi Russu, a depus o cerere de concretizare, prin care a solicitat modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor stabilit prin hotărârea din 03 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin majorarea acestuia de la 1 135 lei până la 5 000 lei lunar, începând cu data depunerii acțiunii până la atingerea majoratului de către copil. (f.d. 86-89, vol. I)

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

11. Prin hotărârea din 12 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis în parte cererea de chemare în judecată depusă de Olga Russu.

S-a modificat cuantumul pensiei de întreținere încasată de la Ruslan Chiperi în beneficiul Olgăi Russu, pentru întreținerea copilului minor XXXXX, anul nașterii XXXXX, stabilit în temeiul hotărârii din 03 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în mărime de 1 135,80 lei lunar, până la atingerea majoratului de către copil.

S-a încasat de la Ruslan Chiperi în beneficiul Olgăi Russu pensia de întreținere a copilului minor XXXXX, anul nașterii XXXXX, în sumă bănească fixă în mărime de 3 000 lei lunar, începând cu 23 iunie 2023 până la atingerea majoratului de către copil.

În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

S-a încasat de la Ruslan Chiperi în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 2 160 lei.

12. Prin încheierea din 12 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a corectat eroarea mecanică de calcul enunțată din cuprinsul

dispozitivului hotărârii din 12 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul centru, anume:

S-a corectat în numărul dispozitivului hotărârii din 12 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din „nr. 2-23116760-12-2-11082023-1 (Dosarul nr. 2-16707/23)” în numărul corect „nr. 2-23091523-12-2-27062-23-1 Dosarul nr. 2-12879/23”.

S-a corectat aliniatul 5 (cinci) al părții dispozitive din cuprinsul hotărârii din 12 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din: „Se încasează de la Ruslan Chiperi în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 2160 lei (două mii una sută șaizeci, 00) lei”, în aliniatul corect:

„Se încasează de la Ruslan Chiperi în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1080 (una mie optzeci, 00) lei.”

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

13. La 03 aprilie 2024, avocatul Vladimir Buga, în interesele lui Ruslan Chiperi, a declarat apel împotriva hotărârii din 12 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

14. Prin decizia din 16 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de avocatul Vladimir Buga, în interesele lui Ruslan Chiperi. S-a modificat hotărârea din 12 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Olga Russu împotriva lui Ruslan Chiperi cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor și compensarea cheltuielilor de judecată, în partea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor prin micșorarea acestuia de la 3 000 lei până la 2 000 lei. În rest, hotărârea din 12 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul centru s-a menținut.

15. Pentru a decide astfel, reținând particularitățile și circumstanțele speței, instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, a constatat că urmează a fi modificarea hotărârii primei instanțe în partea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, reieșind din următoarele considerente.

16. Instanța de apel a reținut că, Ruslan Chiperi nu este de acord cu modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, privind majorarea cuantumului pensiei de întreținere de la 1 135,80 lei până la 3 000 lei pentru copil, invocând că, nu este angajat în câmpul muncii nici pe teritoriul Republicii Moldova nici peste hotarele țării, situația financiară a sa

nu s-a schimbat de la pronunțarea hotărârii judecătorești din 03 februarie 2023, iar suma de 3 000 lei lunar este una exagerată și urmărește scopul de a pune doar în sarcina lui problema întreținerii copilului minor.

17. Astfel, la încasarea pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă, instanțele judecătorești urmează să țină cont de starea materială și familială a părților și de alte circumstanțe importante, după cum ar fi informația eliberată de Biroul Național de Statistică cu privire la valoarea minimumului de existență pentru un copil. Potrivit informației Biroului Național de Statistică, pentru semestrul II al anului 2023, minimumul de existență pentru un copil cu vârsta cuprinsă între 7-17 ani constituie 3 167 lei. Prin urmare, încasarea pensiei în mărime de 3 000 lei lunar, ce constituie 100% din minimumul de existență pentru un copil, stabilit de Biroul Național de Statistică, nu este echitabilă, or, sarcina de întreținere a copilului minor le revine ambilor părinți în mod egal.

18. Respectiv, instanța de apel a ajuns la concluzia de a modifica hotărârea primei instanțe în partea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, prin micșorarea acestuia de la 3 000 lei până la 2 000 lei.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

19. La 08 noiembrie 2024, Olga Russu și avocatul Alexandr Russu, în interesele Olgăi Russu, a declarat recurs împotriva deciziei din 16 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe, sau a dispune trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

SOLICITAREA RECURENTEI

20. În motivarea recursului, recurenta a invocat că nu este de acord cu decizia instanței de apel deoarece instanța și-a motivat soluția prin faptul interpretării legii care este una contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție, se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor. În drept a invocat art. 432 alin. (1) lit. a), b), d), e) din Codul de procedură civilă în redacția de la 01 septembrie 2023.

21. Recurenta consideră că instanța de apel a omis să analizeze și să argumenteze aspectul că ea este părintele cu care copilul minor a rămas să locuiască. Respectiv, își execută nu numai obligația patrimonială de întreținere a copilului, dar și obligații nepatrimoniale față de copil, și anume, educația, creșterea și îngrijirea zilnică a copilului minor, însă tatăl copilului nu a probat că contribuie suplimentar pentru dezvoltarea și creșterea

copilului. Astfel, instanța de apel, urma să conchidă că suma de 3 000 lei este o sumă necesară pentru a acoperi interesele restante ale copilului minor.

22. A susținut că instanța de apel nu a reținut argumentul că quantumul stabilit de Biroul Național de Statistică este unul orientativ și de fapt nefiind obligatoriu.

23. Recurenta a invocat practica Curții Supreme de Justiție, și anume, deciziile nr. 2ra-1247/22 din 07 decembrie 2022 și nr. 2ra-1099/22 din 07 decembrie 2022. Astfel, instanței îi revine sarcina de a stabili acel interes superior al copilului.

24. Totodată, consideră că instanța de apel urma să pună în discuție necesitatea audierii copilului minor în ședința de judecată pentru a înțelege și din explicațiile acestuia care sunt necesitățile lunare patrimoniale ale acestuia sau aproximative.

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

25. Art. 434 al Codului de procedură civilă prevede următoarele:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

26. Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 16 iulie 2024 și a expediat-o participanților la proces la 19 septembrie 2024, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere prin poșta terestră, însă confirmarea recepționării la materialele cauzei lipsește (f. d. 22, vol. II). Astfel, recursul declarat la data de 08 noiembrie 2024 de Olga Russu și avocatul Alexandr Russu, în interesele Olgăi Russu, este în termen.

27. La 18 noiembrie 2024 a Curții Supreme de Justiție a expediat, prin intermediul poștei electronice, intimatului Ruslan Chiperi și avocatului Vladimir Buga, copia recursului declarat de Olga Russu și avocatul Alexandr Russu, în interesele Olgăi Russu și s-a comunicat dreptul de depunere, în termen de până la o lună, a referinței, cu expunerea asupra obiecțiilor materiale și procedurale invocate în cererea de recurs (f. d. 44, 45, vol. II). Intimatul Ruslan Chiperi la 27 noiembrie 2024 a depus referință, prin care a solicitat a respingerea recursul depus de Olga Russu și avocatul Alexandr Russu, în interesele Olgăi Russu, fiind abuziv, ori a fost încetată procedura de executare intentată în baza deciziei din 16 iulie 2024 a Curții de apel Chișinău. (f.d. 46-50, vol. II)

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

28. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel. În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului depus de Olga Russu și avocatul Alexandr Russu, în interesele Olgăi Russu, împotriva deciziei din 16 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, va fi examinată prin prisma temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare de la 01 septembrie 2023.

29. Art. 433 alin. (1), lit. a) din Codul de procedură civilă relevă că:

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1)”

30. Art. 432 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă reglementează că:

„Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin. (1) lit. d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

31. În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

MOTIVAREA INSTANȚEI

32. Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.

33. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare de la 01 septembrie 2023).

34. Din analiza recursului declarat de Olga Russu și avocatul Alexandru Russu, în interesele Olgăi Russu rezultă că, drept temei de declarare a recursului au fost invocate prevederile art. 432 alin. (1) lit. a), b), d), e) din Codul de procedură civilă (vezi pct. 33).

35. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a hotărârii contestate, or, motivele invocate în cererea de recurs sunt similare celor invocate în cadrul judecării anterioare a cauzei, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat corespunzător cu respectarea prevederilor legale.

36. De asemenea, motivele menționate în cererea de recurs sunt similare celor invocate în cadrul judecării anterioare a cauzei, asupra cărora instanța de apel, s-a pronunțat corespunzător cu respectarea prevederilor legale.

37. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea repetată a situației (redată în instanța de fond), nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are un caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

38. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

39. În contextul prevederilor art. 432 alin. (2) din Codul de procedură civilă, în cazul invocării inclusiv în recurs de către recurent a temeiurilor conținute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs verifică sub aspectul dat temeiurile recursului.

40. La acest aspect, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa constantă, statuează că, dreptul de acces la instanță nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului

Unit, p. 38, cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45). Procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (cauza Helmers c. Suediei, 09 octombrie 1991).

41. Din considerentele redate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de Olga Russu și avocatul Alexandr Russu, în interesele Olgăi Russu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare prin prisma art. 433 alin. (1) lit. a), urmează a fi considerat inadmisibil.

42. Din aceste motive, în conformitate cu art. art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de către Olga Russu și avocatul Alexandr Russu, în interesele Olgăi Russu, împotriva deciziei din 16 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc